

Písemná práce pro Lesní Školu

Protos

Život podle tří základních principů u věřících a nevěřících skautů

Napsal: Milan Jan Roller

Obsah:

Teoretická část

- 1) stanovení předmětu a cíle práce (důvod výběru tématu)
- 2) výchozí stav (jaká je současná situace)
- 3) rozbor a výklad tézí (3 principů) z pohledu dospělého
- 4) shrnutí a závěr (zda bylo stanoveného cíle dosaženo)

Praktická část

Metodika výkladu pro mladší skauty (konkrétní návod jak 3 principy přiblížit chápání dětí)

Než se budeme, zabývat samotnou písemnou prací vysvětleme si čtyři důležité otázky, které nás budou provázet touto prací.

Kdo je člověk?
Co je pravda?
Co je láska?
Komu jsme zodpovědní (zavázání)?

1.) Kdo je člověk?

Pokud přemýšlíme o člověku jako takovém je pravda že každý z nás má svou existenci darovanou a to darovanou z lásky. Člověk je bytost, není to shluk nějakých buněk nebo molekul.

2.) Co je pravda?

Tento bod je propojen s prvním bodem skautského zákona, který zní skaut je pravdomluvný. Pravda je velmi složitý pojem, který nejen nás skauty obklopuje po celé naše pozemské žití. Někdy se nám dokonce může stát, i to že nám někdo řekne pravdu do očí a ta pravda nás bude bolet.

Ale důležité pro nás je abychom i takovouto pravdu uměli přijmout i přesto že bývá někdy krutá a bolestivá.

Také existuje pojem, nejvyšší pravda u věřících skautů (křesťanů) je to samozřejmě, ten nejvyšší což je Bůh to samé platí také u nejvyšší lásky.

Můžeme se setkat i s tím že se někoho na něco zeptáme na jeho názor a tato osoba nám na konkrétní otázku nebo dotaz řekne nejdřív nepříznivý názor, ale časem se nám může stát, že tento názor trochu změní a řekne nám, že to udělal proto, abychom si uvědomili jisté překážky které nám, kolikrát ukazují tu správnou cestu, kterou bychom měli potom jít.

Tím chci říci, že to dotyčný neudělal schválně. Dotyčný to udělal z důvodu, aby nám otevřel oči a ukázal nám svou lásku. A tím se dostávám k dalšímu bodu, kterým je láska.

3.) Co je láska?

Láska je vztah, který je vždy založen na bázi dvou stran. Lásek máme několik kategorií, patří sem třeba: Láska partnerská, láska rodičovská, kněžská a řeholní, ale také sem patří čtvrtý bod skautského zákona, který hovoří o tom, že skaut je přítelem všech lidí dobré vůle a bratrem každého skauta.

Rodičovská láska u každého z nás začíná početím potomka a přijetím plodu matkou, pokud matka plod přijme, začíná se v jejím těle vyvíjet nový život člověka, což je ten nejhezčí dar, který žena může dostat. Samozřejmě i muž tvoří v této lásce roly, protože bez obou rodičů bychom měli neúplnou rodinu, která nemůže nahradit nic hezčího než to když dítě vidí lásku svých nejbližších a to rodičů a bere si z nich příklad.

Tato láska se rozvíjí, s věkem dítěte. Sice v každém z nás se najdou i chyby, za které se trápí naši rodiče, ale i přesto nás mají stále rádi.

Mezi skauty existují také bratři a sestry, kteří žijí zasvěceným životem.

Láskou kněžskou a řeholní je míněna láska ke Kristu Pánu. Kněz nebo řeholníci se zcela oddají následování Ježíše Krista. Kněz by se správně měl věnovat duchovní správě, pro kterou byl do dané farnosti přidělen. Řeholní řády a kongregace mají každá své zaměření, pro které je určena. Například: jsou řády zaměřené na výchovu dětí, nebo mají ve své náplni charitativní a hospitální činnost, jiné se zajímají o liturgii.

4.) Komu jsme zodpovědní (zavázání)?

A dostáváme se k dalšímu bodu skautského zákona. Skaut je poslušný rodičům, představeným a vůdcům. Sedmý bod skautského zákona.

Každý z nás je od svého raného dětství zavázán svým rodičům, jelikož skrze ně jsme dostali tělo a genetické informace, které naše tělo potřebuje pro svůj život. Také bychom měli

děkovat celému našemu příbuzenstvu, ale hlavně i naším předkům za to že můžeme navazovat na tradice, které nám tu zanechali, protože i skrze ně jsme se naučili chápat mezilidské vztahy mezi generacemi.

Dále je člověk zavázán kantorům na všech stupních vzdělávacích institutů za jejich práci, poněvadž bez jejich výkladu látky, kterou nám předávali, ve školách bychom zůstali negramotní po stránce teoretické a praktické.

Budeme li dále přemýšlet tak přijdeme na to, že se na našem životě podílejí také všichni lidé kolem nás. Počínaje kamarády od našeho útlého dětství, které u někoho začalo v jeslích a dále pokračovalo v mateřské školce a skončilo třeba až vysokou školou.

Také každý z nás by si měl uvědomit to nejdůležitější a to že je občanem státu, v kterém žije a který se také podílel na jeho vývoji, protože třeba základní vzdělání je státem povinné a stát nám toto vzdělání hraří. Ale nejde ve vzdělání jenom o stát, kterému bychom měli být zavázáni, jsou tu také různé instituce, které nám umožnily studovat a toto studium za nás platili, a proto bychom jim to měli nějakým způsobem vrátit. To ale neznamená třeba to, že se sebereme a odejdeme do ciziny za lepšími penězi. Za těmi můžeme odejít až tehdy pokud splatíme naši práci to, co do nás daný institut vložil.

Také sem patří všechny naše zájmové činnosti, díky kterým se naučíme něčemu novému. A v poslední řadě z hlediska věřících pokud na to chceme přistoupit, jsme zodpovědní tomu nejvyššímu a to je Bůh. Protože on tu byl před námi a připravil nám cestu, která je sice trnitá, dlouhá, strmá a křivolaká, ale i přesto je krásná.

V této práci bych chtěl především poukázat na to, že i po několika letech skautingu bychom měli ctít a zachovávat v duši, ale hlavně žít podle tří základních principů, které nám zanechal náš otec zakladatel Robert Beden Povel.

Pro tuto práci jsem se rozhodl z tohoto důvodu, po několik let jsem zkoumal, zda skauti a skautky z různých středisek vědí o tom, že ve skautingu existují tři základní principy.

Po několika letém zkoumání jsem zjistil toto. Když jsem se zeptal některých bratrů a sester jestli vědí o tom, že ve skautském hnutí máme léta tři základní skautské principy a jestli vědí, čeho se týkají, tak někteří řekli. Co to vůbec je? A to něco takového vůbec existuje?

Také jsem se přesvědčil o tom, že vůdcové oddílů málo probírají myšlenkové základy skautingu, což je velká škoda. Podle mého názoru by to přeci měl být základ našeho hnutí. Alespoň tak si to myslím já.

Tito tři základní Skautské principy vypovídají o povinnostech a to:

- 1) o povinnosti k nejvyšší Pravdě a Lásce
- 2) o povinnosti k sobě samému
- 3) o povinnosti k ostatním

Tyto principy jsou seřazeny takto z důvodů toho, že druhý a třetí princip navazují vzájemně na sebe, ale především jim předchází princip první, který je stěžejní.

Vraťme se ale k rozboru těchto principů a vysvětleme si, čeho se týkají.

První a nejdůležitější princip hovoří o nejvyšší Pravdě s velkým P a o nejvyšší Lásce s velkým L.

Každý z nás by si měl uvědomit, že existují priority duchovní, kterými bychom se měli řídit a dávat jim přednost. V našem skautském slibu tyto priority chápeme pod pojmem odpovědnost k nejvyšší Pravdě a Lásce.

Každý člověk i přesto že o sobě říká, že je nevěřící tedy nepraktikující (ateista) tak v sobě skrývá to, že v něco věří nebo zatím neví, že je věřící i přesto že o sobě tvrdí, že je ateista. Ale řekněme si co to ta nejvyšší Pravda a Láska je: Nejvyšší Pravda a Láska je něco co nás převyšuje je to něco co je nadřazenější nad vším. Řekněme si existují přece pojmy jako například: Největší oběť, nejjasnější světlo, nebo nejvyšší strom, nejmenší člověk, nejužší ulička a dalších mnoho podobných věcí a nikdo z nás se nad tím nezastavíme proč ona věc, je zrovna nejvyšší nebo naopak největší.

Začneme ale od člověka:

Člověk postupně poznává, že má existenci darovanou a to darovanou z lásky a to v drtivé většině darovanou z lásky těch co tu byli před námi. Poněvadž bez lásky není života. A to je pravda: člověk může dokonce postupně poznávat, že nás nejvyšší láska předchází. Nejvyšší lásku nemůžeme naším rozumem pochopit, ale v našem nitru má místa dost a odtud proniká do našeho okolí.

Ve světle té nejvyšší lásky můžeme poznávat pravdu, že člověk je bytost milovaná. Ale ta nejvyšší Pravda a Láska s velikým P a L se chce zrcadlit v našem životě, podle kterého nás soudí ostatní a podle kterého dáváme vzor našim dětem a svěřencům v našich oddílech. Jelikož jak nás vidí oni, takový jsme pro ně, pokud na tyto děti působíme dojem milého a laskavého člověka, který hoří láskou ke druhým. Tak nás budou mít mnohem radši než člověka, který na ně bude hrubý a bude na ně jenom křičet.

Vezměme si takové zrcadlo. Každé zrcadlo má přeci dvě strany rubovou a lícovou, neboli zadní a přední. Jestliže bychom měli obě dvě strany poškozené nebo zašlé tak by zprostředkovaný obraz byl matný a nezřetelný – velmi žalostný.

A z toho plyne zodpovědnost za to, aby nejvyšší pravda byla poznávána a nejvyšší láska milována.

Proto by se život každého z nás měl podobat nejčistšímu a neporušenému zrcadlu kde vidíme ten nejhezčí obraz.

Tohoto obrazu, docílíme jen tehdy, budeme li žít tak abychom byli věrní, pravdomluvní, poctiví, štedří ale hlavně lásky plní.

Ve Skautském hnutí bychom měli usilovat o to, abychom o toto zrcadlo pečovali co nejlépe a hledali v něm ty nejhezčí stopy, protože slovo Skaut znamená v překladu stopař a proto by každý z nás měl najít ty nejhezčí stopy, které mu pomůžou k tomu, aby ve svém životě našel tu nejvyšší Pravdu a Lásku v takové podobě, v které se nám všem dává.

Pro věřící bratry a sestry se zjevuje nejvyšší Pravda a Láska v Bohu s velkým B.

Druhý princip k nám mluví o povinnosti k sobě samému, ale co to vůbec povinnost je?

Slovo povinnost je závazek (úkol), který buď to dostaneme, nebo přijmeme od druhých a naším cílem by mělo být tento úkol splnit nebo se snažit alespoň o to abychom tuto povinnost plnili co nejlépe.

Také nám tento princip vypovídá o vzdělávání, k tomu nám slouží různé kurzy, přednášky, besedy, školení a mnoho jiných vzdělávacích akcí, které nám dají mnoho nových informací pro náš další rozvoj, na kterém stavíme svůj život.

Poněvadž každý mladý člověk by se měl vzdělávat, aby rozvíjel sám sebe a byl plněji člověkem.

A nejenom mladý člověk by se měl formovat, protože formace každé bytosti je celý život, kdy si každý z nás prohlubuje své dovednosti a znalosti aby nedošlo k uvědomění, že nejedeme s dobou.

A v druhém případě by každý z nás měl mít takového svého duchovního rádce, který by ho vedl, aby u něho nedošlo k syndromu vyhoření, protože kdyby k tomu došlo tak ztrácíme jistotu, že dokážeme něco pro druhého udělat.

Jak už jsem hovořil na začátku své práce tento princip, je provázán i se skautským zákonem.

Třetím a posledním principem je povinnost k ostatním. Tuto povinnost začínáme plnit již v raném věku našeho života, protože, jak začneme vnímat, co po nás druzí chtějí, už na sebe bereme zodpovědnost za věci, které máme udělat. Každý dospělý člověk by měl na sebe vzít povinnost a to takovou že by se měl postarat o své rodiče, až jednou nebudou moci. Protože naši rodiče se o nás starají celý svůj život proto bychom jim jejich péči měli vrátit.

Tento princip se netýká jen dospělých, ale povinnosti bychom na sebe měli umět brát v každém věku života.

Ve skautském hnutí se tento princip vztahuje hlavně na vůdce. Hovoří totiž o tom, že by své dovednosti a znalosti měly předávat svým svěřencům, aby si z nich jednou vychovaly své nástupce.

Do tohoto principu patří také láska a to k bližnímu svému a odpuštění. Láskou k bližnímu rozumíme lásku k rodičům, prarodičům, přátelskou ale hlavně jde o lásku v manželství, kde by se manželé měli navzájem respektovat a ctít jeden druhého protože jen s této lásky může vzniknout kvalitní rodina a může se v ní vytvářet i kvalitní nový život. Láskou k bližnímu svému se také rozumí i zdravotní a charitativní činnost, Ale hlavně milosrdná láska, se kterou se můžeme i dnes setkat v některých řádech jelikož jejich náplní je tato činnost. Sem patří například řád Milosrdných bratří, Alžbětinky, Vincentky, Boromejky.

Také bychom měli umět odpouštět a to nejen samy sobě ale především druhým a to je velmi důležité. Protože jestli budeme umět odpouštět my chyby druhých tak i druzí budou zase odpouštět chyby nám. A o to vzájemné odpuštění tu jde především, neboť je to odpuštění z lásky nejvyšší. Pokud budeme vidět jen chyby druhých a své chyby nebudeme vidět, nemůžeme chtít, aby nám byly naše chyby odpuštěny, pokud my samy si nezameteme před svým vlastním prahem. Jak je napsáno v Bibli v evangeliu svatého Matouše „*Tu přistoupil Petr a řekl mu:*

„Pane, kolikrát proti mně smíš zhřešit můj bratr, a já mu mám odpustit? Až sedmkrát? Ježíš mu říká: „Neříkám ti až sedmkrát, ale až sedmasedmdesátkrát.“

A to není věc jenom jednorázová ale celoživotní a tato věc je velice náročná.

Tímto textem chtěl pán Ježíš říci, že bychom měli odpouštět stále a ze srdce.

Ted' si vysvětlíme povinnost k nejvyšší Pravdě a Lásce z pohledu nepraktikujících.

Ve skautském hnutí je většina skautů nepraktikujících, odhadoval bych tak devadesát procent. U těchto skautů jsem dlouho nemohl pochopit jak uchopit první princip až letos na Lesní Škole Protos jsem zjistil, jak tento první princip chápou bratři a sestry kteří nevěří v Boha.

Tito bratři a sestry vidí povinnost k nejvyšší Pravdě a Lásce ve Skautském slibu, zákonu, heslu, skautských tradicích, ve skautských patronech, ve státních symbolech, charitativních akcích a mnoha a mnoha dalších věcech, které se týkají skautingu a našeho státu.

Protože všechny tyto věci se prolínají v prvním principu, který se prolíná ve skautském slibu Uvedu pár příkladů: V našem středisku se vždy před slibem s nováčky konají slibové Vigilie.

Tyto Vigilie probíhají tři večery po sobě jdoucí. Při těchto vigíliích si sedneme s kandidáty na slib k ohýnku a probíráme s nimi, proč chtějí slibovat a postupně rozebíráme podrobně slib, zákon, heslo, zákon a hlavně tři základní principy. Děláme to s toho důvodu, aby si každý jedinec uvědomil, že skautský slib nás zavazuje k celoživotnímu plnění těchto skautských zásad, které vložíme na svá bedra.

Nebo každý tábor když máme zahajovací táborový oheň tak pleteme věnec na památku všech věrně zemřelých bratů a sester kteří již nemohou být mezi námi.

Další dva principy nebudu znovu rozebírat, protože jsou pro obě skupiny výkladově stejné.

Podle mého názoru je toto téma hodně obsáhlé a daly by se na něj psát dlouhé elaboráty, a proto z mé stránky doufám, že tento výklad naplnil vaše očekávání a že teď máte jasno jak první princip uchopit ať už jste věřící, hledající nebo nepraktikující

Praktická část:

Tři základní principy můžeme dětem vyložit různými způsoby.

My jelikož jsme středisko, v kterém máme, děti nepraktikující tedy nevěřící vykládáme tři principy následujícími způsoby:

1. Sedneme si do kruhu a postupně probíráme skautský zákon bod po bodu a každý se k jednotlivému bodu může vyjádřit, jak ho chápe a pak ho vedoucí vysvětlí, jak bychom ho měli správně chápat.

2. Nebo formou hry kdy máme různě barevné lístečky těchto lístečků, je deset a na každém z nich je jedna otázka. Tyto lístečky různě poschováváme po tábořišti a úkolem dětí je najít je a na základě otázky odpovědět o jaký bod skautského zákona se jedná.

Malá ukázka: 1) Co dělají často děti, když něco provedou a bojí se říct pravdu?

2) Jaká vlastnost je připisována psův?

3) Jak zní denní příkaz skautů?

4) Doplň větu „Pokoj lidem ....“

5) Jakou vlastnost mají lidé, kteří seřídí zásadami slušného chování?

6) Čím se zabývají hnutí Greenpeace a Brontosaurus?

7) Jakou vlastnost mají děti, které nezlobí?

8) Co uděláš, když máš splnit úkol, do kterého se ti vůbec nechce?

9) Co všechno bys měl šetřit?

10) Jaký skautský zákon je nadřazen všem ostatním? (Pokud porušíš jeden bod Skautského zákona, porušíš i tento.)

Závěrem bych chtěl říci, že toto téma je tak obsáhlé že by se dalo dále rozvinout třeba tím, že bychom se zaměřili na rozebrání skautského slibu, nebo bychom mohli rozebírat body skautského zákona.

Anebo bychom se mohli bavit o různých akcích jako je třeba Betlémské světlo, postavme školu v Africe a také by se dalo diskutovat o různých střediskových tradicích.

Použité citace

Bible – Evangelium podle svatého Matouše 18, 21-22 Odpuštění urážek.